

๒. สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสารที่ควรรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่าง ๆ วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัวสถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

๒.๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม

การจัดประสบการณ์

โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๓ -๖ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๑.๑ จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็ก โดยองค์รวม อย่างสมดุลและต่อเนื่อง

๑.๒ เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

๑.๓ จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็ก

๑.๔ จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

๑.๕ ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๒. แนวทางการจัดประสบการณ์

๒.๑ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง ที่เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

๒.๒ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหา ด้วยตนเอง

๒.๓ จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้

๒.๔ จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

๒.๕ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน

๒.๖ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

๒.๗ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๒.๘ จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

๒.๙ จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

๒.๑๐ จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผนการสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

๓. การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๓ ปี - ๖ ปีบริบูรณ์ สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๓.๑ หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย ๓ - ๔ ปี มีความสนใจประมาณ ๘ - ๑๒ นาที

วัย ๔ - ๕ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๒ - ๑๕ นาที

วัย ๕ - ๖ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที

๒. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที

๓. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๔. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๓.๒ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๓.๒.๒ การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๓.๒.๓ การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๔ การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รับผิดชอบความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหารพักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๓.๒.๕ การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาความคิดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล

๓.๒.๖ การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๓.๒.๗ การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการพัฒนาส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์มีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น กว้างขวาง เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของเด็ก ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ผ่านการจัดกิจกรรมประจำวัน ๖ กิจกรรมหลัก โดยจัดทั้งในและนอกห้องเรียนและคำนึงถึงความปลอดภัย

การจัดสภาพแวดล้อม

มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมใช้พื้นที่ของโรงเรียนอย่างคุ้มค่า ประโยชน์ภายใต้บรรยากาศที่ร่มรื่น สะอาด สวยงาม เพื่อให้เด็กเกิดความสุข สนุกไปสู่การเรียนรู้ผ่านการเล่นไม่เคร่งเครียดและง่ายต่อการปฏิบัติ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้จึงแบ่งเป็น ๓ ด้าน

๑. การจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ

เป็นการจัดการสภาพแวดล้อมตามแนวคิดเรื่องการตอบสนองความต้องการพื้นฐานและการเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การจัดการจึงมีเป้าหมายให้เด็กอยู่รวมกันอย่างมีความสุขอย่างที่ดี มีพื้นที่ในการตอบสนองการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างคล่องตัว และตอบสนองการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ลักษณะการจัดการจึงเน้นในเรื่องของความสะอาด ความปลอดภัย ความสะดวกที่จะทำให้อารมณ์คล่องตัว สดใสกระฉับกระเฉง ความพร้อมของห้องเรียนในสถานศึกษาที่มีลักษณะกายภาพที่ดี คือ มีการถ่ายเทอากาศที่ดี

สภาพแวดล้อมในห้องเรียน คำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาดเป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเปราะบาง ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข โดยคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

๑. การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์เหมาะสม สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการเพื่อให้เด็กสามารถใช้หรือทำกิจกรรมได้สะดวกด้วยตนเอง

๒. วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เครื่องเล่น ครุภัณฑ์มีขนาดเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

๓. การจัดพื้นที่ในห้องเรียนเหมาะสม เลือกที่ตั้งครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่างๆ และมุมประสบการณ์ คำนึงถึงทิศทางลม แสงสว่างเพียงพอต่อการทำกิจกรรม ไม่มีแสงแดดส่องรบกวนสายตาเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม ทุกจุดของห้องสามารถมองเห็นได้โดยรอบ การจัดวางครุภัณฑ์และอุปกรณ์ สะดวกต่อการปฏิบัติกิจกรรม มีการกำหนดขอบเขตของมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่างๆ โดยใช้ครุภัณฑ์/ชั้นวางที่ให้เห็นขอบเขต

๔. สภาพแวดล้อมในห้องมีความสะอาดและปลอดภัยจากสัตว์ แมลง พืช และสารเคมีที่มีพิษ
ครุภัณฑ์ โต๊ะ เก้าอี้ ไม่ควรมีมุมแหลมที่เป็นอันตราย

๕. มีการแบ่งพื้นที่ในห้องเรียนอย่างเหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

- มีพื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็ก ครูผู้สอน และพี่เลี้ยง
- มีพื้นที่ปฏิบัติการเคลื่อนไหวโดยไม่รบกวนผู้อื่น
- มีมุมของเล่นและมุมประสบการณ์เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเล่นอย่างเสรี

๖. จัดพื้นที่แสดงผลงานและเก็บของอย่างเป็นสัดส่วน

๗. มีห้องปฏิบัติการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยที่เด็กสามารถเข้าไปทำกิจกรรมการทดลองได้

๘. มีห้องศูนย์พัฒนาสมรรถภาพนักเรียนปฐมวัย

ภายในห้องเรียนมีบุคลากรพี่เลี้ยงประจำห้อง มีหน้าที่ดูแลทำความสะอาดและฆ่าเชื้อวัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์มีพื้นที่และแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน ประกอบด้วย สนามเด็กเล่น ที่นั่งเล่นพักผ่อน บริเวณธรรมชาติ สนามหญ้า และสนามกีฬาต่างๆ มีลานเอนกประสงค์ที่ใช้จัดกิจกรรม ส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกพัฒนาการกล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในตนเองรวมถึงห้องปฏิบัติการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ที่เด็กสามารถเข้าไปทำกิจกรรมการทดลองได้ มีห้องศูนย์พัฒนาสมรรถภาพนักเรียนปฐมวัย ห้องสมุด ห้องน้ำ ห้องสุขา ที่แยกออกเป็นสัดส่วนมีขนาดเหมาะสมกับวัย

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี เป็นการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณา ปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

๑. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
๒. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
๓. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
๔. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ
๕. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึก พฤติกรรมการสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญ ดังนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

๑) เป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ให้ความเห็นชอบกำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุร่วมกับครูผู้สอนระดับปฐมวัยทั้ง ๓ ระดับชั้น

๒) จัดครูที่มีวุฒิการศึกษาด้านการศึกษาปฐมวัย และมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยครบทุกชั้นเรียน จัดจ้างครูพี่เลี้ยงที่มีความรู้ผ่านการอบรมเรื่องการดูแลบริบาลเด็กครบทุกห้องเรียน

๓) จัดให้มีการบริการการรับเด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึงเสมอภาค และปฏิบัติกรรับเด็กตามเกณฑ์ ที่กำหนดครบทุกชั้นเรียน

- ๔) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง และนำผลการอบรมมาพัฒนาเด็ก
- ๕) สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- ๖) จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ และมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
- ๗) สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
- ๘) นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยจัดให้มีการนิเทศภายใน อย่างมีระบบ
- ๙) กำกับ ติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในระดับปฐมวัยในสถานศึกษา และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก
- ๑๐) กำกับ ติดตามให้มีการประเมินการนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

๒. ผู้สอนระดับปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพเด็กโดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาด้านตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาท สำคัญยิ่งในการจัดทำหลักสูตร พัฒนาหลักสูตร และนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้สอนจึงควรมีบทบาท/หน้าที่ ดังนี้

๑) บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

- ทำหน้าที่วางแผน จัดทำหลักสูตร และพัฒนาหลักสูตร หน่วยงานจัดประสบการณ์ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลพัฒนาการ
- จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น/ทำงานและเรียนรู้ ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ชุมชน และท้องถิ่น

๒) บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

- จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเอง และผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด เพื่อพัฒนาเด็กให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านในชีวิตประจำวัน ในการแสวงหาคำตอบหรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็ก เรียนรู้อย่างมีเหตุผล
- จัดประสบการณ์กระตุ้นให้เด็กรวมคิด แก้ปัญหา ค้นหาหาคำตอบด้วยตนเอง ด้วยวิธีการ ศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง
- จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กปฏิบัติกิจกรรม ผ่านการเล่นได้เต็มตามศักยภาพและความสามารถของเด็กแต่ละคน
- สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้กิจวัตรประจำวัน และกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ๑๔๑คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี
- จัดกิจกรรมการเล่นที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีการ ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ
- ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ีระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินประสบการณ์การเรียนรู้ การสอน อย่างสม่ำเสมอ
- จัดการประเมินผลพัฒนาการที่สอดคล้องกับสภาพจริง และนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาคุณภาพเด็กให้เต็มตามศักยภาพ และนำมาปรับปรุงพัฒนาการจัดประสบการณ์ของตนให้มีประสิทธิภาพ

๓) บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

- สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
- ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
- ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเอง และกล้าแสดงออก
- ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี
- จำแนกพฤติกรรมเด็กและสร้างเสริมลักษณะนิสัย และแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล
- ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตาม ศักยภาพ และมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๔) บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

- นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพ บริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น
- ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แกเด็ก
- จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร/กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนา สื่อการเรียนรู้
- พัฒนาค้นคว้าให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้ มีวิสัยทัศน์ และทันสมัย ทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๓. พ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้ แก่เด็กที่ผู้สอนและพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ต้องสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อสร้างความเข้าใจและ พรอมรวมมือกันในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็ก พ่อแม่หรือผู้ปกครอง ควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- ๑) มีส่วนรวมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา และให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการ จัด ประสบการณ์ของเด็กร่วมกับผู้สอนและเด็ก
- ๒) รวมมือและสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการจัดประสบการณ์ การ เรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ
- ๓) เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๔) สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น
- ๕) อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการ ดานต่างๆ ของเด็ก
- ๖) ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ๗) เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรม นำไปสู่ การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้
- ๘) มีส่วนรวมในการประเมินผลพัฒนาการของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา

๔. ชุมชน/ท้องถิ่น

ชุมชน/ท้องถิ่น มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการประสานความ รวมมือ เพื่อร่วมกันพัฒนาเด็กเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

- ๑) มีส่วนรวมในการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม/ชมรมผู้ปกครอง
- ๒) มีส่วนรวมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของ สถานศึกษา
- ๓) เป็นศูนย์การเรียนรู้เครือข่ายการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้เรียนรู้ มีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง
- ๔) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และของชาติ
- ๕) ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
- ๖) มีส่วนรวมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา โดยทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การพัฒนาผู้สอนและบุคลากรปฐมวัย

การพัฒนาผู้สอนและบุคลากรปฐมวัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีความสำคัญมากในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เพราะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้สอนให้สามารถ นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการออกแบบพัฒนาหลักสูตร การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมในและนอกห้องเรียน การจัดทำสื่อสิ่งแวดลอม และแหล่งเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ โดยมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของ หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพเด็ก สถานศึกษาจึงควรกำหนดแนวทาง การพัฒนาผู้สอนและบุคลากรปฐมวัยดังนี้

- ๑) สำรวจและประเมินความต้องการในการพัฒนาตนเองของผู้สอนและบุคลากรปฐมวัย และนำ ข้อมูลมาจัดทำแผนการพัฒนาดตนเองทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว
- ๒) พัฒนาผู้สอนและบุคลากรปฐมวัยในด้านการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการจัดประสบการณ์ เทคนิควิธีการ จัดประสบการณ์ เทคนิคการควบคุมชั้นเรียน และด้านอื่นๆ ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้สอน และบุคลากรปฐมวัย ควรใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน การจัดกิจกรรม PLC เป็นต้น
- ๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีมุมความรู้ โดยการจัดหาเอกสารด้านหลักสูตร แนวทางการจัดประสบการณ์ ตลอดจนองค์ความรู้ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สอนและบุคลากรปฐมวัยศึกษาจนควาเพิ่มเติม

๔) ส่งเสริมให้ผู้สอนและบุคลากรปฐมวัยมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน รวมปรึกษาและ วางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้ผู้สอนเข้าใจบทบาทหน้าที่และภารกิจ ของตนในการนำหลักสูตรไปสู่ปฏิบัติส่งผลดีต่อการทำงานร่วมกันในการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นการสร้าง รอยเชื่อมต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้อย่างดี

การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร

การพัฒนาหลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องจัดหางบประมาณและทรัพยากรที่ จำเป็นเพื่อสนับสนุน ให้การดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ที่กำหนด โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) จัดหาและจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัย การนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัด งบประมาณส่งเสริมกิจกรรม การเรียนรู้/โครงการ การทัศนศึกษานอกสถานที่ การพัฒนาบุคลากร การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการระดับ ปฐมวัย และการนิเทศ กำกับ ติดตาม

๒) จัดซื้อและจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน จัดซื้อ และจัดหาสื่อของเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามมุมประสบการณ์ต่างๆ การพัฒนาสนามเด็ก เล่น และแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย รวมถึงการจัดเตรียมของใช้ส่วนตัวให้แก่เด็กตามความจำเป็น เพื่อการดูแลอนามัยส่วนบุคคลและ การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของเด็กได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

๓) กำกับติดตามการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า

๔) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเอกชน ในการสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้เป็นไปตามหลักการพัฒนาเด็กทุกช่วงวัย ระดมทรัพยากรในการ จัดหาผู้สอนที่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ด้านการศึกษาปฐมวัย พี่เลี้ยงเด็ก ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการพัฒนา สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้

การนิเทศ กำกับ ติดตาม การนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติ

การนิเทศ กำกับ ติดตาม การนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติ เป็นกระบวนการ สำคัญ ในการควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและ ผู้มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ควรใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การตรวจเยี่ยม การสังเกตการสอน ในชั้นเรียน การสอนแนะ (Coaching) การตรวจแผนการจัดประสบการณ์ ทั้งนี้ ควรดำเนินการ นิเทศกำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบ และเป็นกัลยาณมิตร เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกัน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและครูสอนระดับปฐมวัย เพื่อร่วมกันกำหนดความต้องการ และช่วงเวลาในการจัดทำปฏิทินการนิเทศหรือแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามที่เหมาะสม ต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม

๒) สร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีในการจัดกิจกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้แก่บุคลากร ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๓) ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามตามแผนการนิเทศ และนำผลการนิเทศมาวางแผนเพื่อ จัด กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาบุคลากรปฐมวัยตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง

๔) นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการ พัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล และ สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาคุณภาพของหลักสูตร การปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตร และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้เหมาะสมต อไป ซึ่งแนวทางการประเมิน หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย

๑. การประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินกระบวนการร่างหลักสูตร สถานศึกษา ปฐมวัย ควรดำเนินการ ดังนี้

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการร่างหลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัย โดยวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ฉบับเดิม ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา มีผลสำเร็จจะไรบ้าง มีปัญหาและอุปสรรคจะไรบ้าง ในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา การ ประเมินพัฒนาการ นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ การเปลี่ยนแปลงทาง สังคม ผลการสอบถามความต้องการของพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๒) การตรวจสอบคุณภาพของร่างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เป็นการประเมินเอกสาร หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง เหมาะสมเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัย โดยใช้วิธีการสอบถามความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน องค์กร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่จะนำ ไปใช้ในการปรับปรุงและแก้ไขเอกสารหลักสูตรให้มี ความเหมาะสมและมีคุณภาพ

๓) การประเมินความพร้อมก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินความพร้อมและความพอเพียง ด้านปัจจัยหรือทรัพยากรในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ด้านบุคลากร มีจำนวนพอเพียงหรือไม่ มีคุณลักษณะพร้อมที่จะจัดประสบการณ์มากน้อยเพียงใด ด้านเอกสาร หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร มีความพร้อมและพอเพียงต่อการจัดประสบการณ์หรือไม่ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัด ประสบการณ์มีพอเพียงหรือไม่ เพื่อการจัดการพัฒนา หรือการจัดซื้อและจัดหาให้ทันต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัย ประเมินโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม การตรวจสอบรายการ หรือการสอบถาม

๒. การประเมินระหว่างกระทำการดำเนินการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตร เพื่อศึกษา ความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตรเป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ประเด็นการประเมิน ได้แก่ การวางแผนการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมและบุคลากร การนิเทศ การฝึกอบรมและพัฒนาครูและบุคลากร เพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร การจัดปัจจัยและสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตร ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมและพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การเลือกและ ใช้อุปกรณ์จัดการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ ความรู้ความสามารถของผู้สอนและบุคลากร และประเด็น ประเมิน เกี่ยวกับการจัดมุมประสบการณ์ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน การตรวจสอบคุณภาพ หลักสูตรระหว่างการใช้อาจใช้วิธีการนิเทศ ติดตาม การสอบถาม การสนทนากลุ่ม หรือการสังเกต

๓. การประเมินหลังการนำหลักสูตร เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ หลังจากดำเนินการใช้ หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัย และสรุปผลภาพรวมของหลักสูตรที่จัดทำว่าบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัยหรือไม่ บรรลุผลมากน้อยเพียงใด ต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาส่วนใดบ้าง ปรับปรุงหรือพัฒนา อย่างไร ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตร ได้แก่ การบรรลุผลตามมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร การบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่กำหนดไว้ ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตร ได้แก่ หน่วยการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ การบริหาร จัดการหลักสูตร และการสร้างรอยเชื่อมต่อของการศึกษา ประเมินโดยใช้วิธีการตรวจสอบรายการการศึกษา เอกสาร การสอบถาม หรือการสนทนากลุ่ม

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยแต่ละแห่ง วางแผนหรือกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็กบรรลุมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด สถานศึกษาต้องคำนึงถึง วิสัยทัศน์ จุดเน้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพบริบทและความต้องการของชุมชน มาออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

๑. จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาบนพื้นฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยสถานศึกษาต้องเชื่อมโยงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปสู่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และสะท้อนให้เห็นหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เช่น การประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๒. การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจและปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว สภาพปัจจุบัน สภาพต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา จุดเด่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

๒.๒ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจหรือพันธกิจ เป้าหมาย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ โดยโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย การวิเคราะห์ สาระการเรียนรู้รายปีเพื่อกำหนดประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรรู้ในแต่ละช่วงอายุ ระยะเวลาเรียน การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการและการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งสถานศึกษาอาจกำหนดโครงสร้างหลักสูตรได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

๒.๓ การประเมินหลักสูตรของสถานศึกษาปฐมวัย แบ่งออกเป็นการประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรหลังจากที่ได้จัดทำแล้ว โดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้ใช้หลักสูตร ผู้มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร

ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ การประเมินระหว่างกระทำการดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการประเมินหลังการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุเพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรที่จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓-๖ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้ ทั้งในส่วนของโครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการให้เหมาะสมกับสภาพ บริบท ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภท เพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. การกำหนดเป้าหมายคุณภาพเด็ก ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก สถานศึกษาหรือผู้จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถเลือกหรือปรับใช้ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาเด็ก เพื่อนำไปจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ครอบคลุมพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒. การประเมินพัฒนาการเด็กจะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่มีความพิการแต่ละด้าน อาจต้องมีการปรับการประเมินพัฒนาการที่เอื้อต่อสภาพความพิการของเด็ก ทั้งวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ควรให้สอดคล้องกับเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านดังกล่าว

๓. สถานศึกษาที่มีเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านควรได้รับการสนับสนุนครูพี่เลี้ยงให้การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาการ กรณีที่มีเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านมีผลพัฒนาการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ควรมีการส่งต่อไปยังสถานพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้ได้รับการพัฒนาต่อไป

การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการสร้างรอยเชื่อมต่อการระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจและจัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมต่อการศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

๑.๑ จัดประชุมผู้สอนระดับปฐมวัยและผู้สอนระดับประถมศึกษา ร่วมกันสร้างความเข้าใจรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อผู้สอนทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนได้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้

๑.๒ จัดหาเอกสารหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ผู้สอนและบุคลากรอื่นๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจ อย่างสะดวกและเพียงพอ

๑.๓ จัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ร่วมกัน

๑.๔ จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการสร้างรอยเชื่อมต่อ

๑.๕ จัดกิจกรรมให้ความรู้ กิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ และจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับ และให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี

ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในสถานศึกษาของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานกับสถานศึกษาที่คาดว่าเด็กจะไปเข้าเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการช่วยเหลือเด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาใหม่ได้

๒. ผู้สอนระดับปฐมวัย

ผู้สอนระดับปฐมวัยต้องศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่น ๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยผู้สอนควรดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป

๒.๒ พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดี ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๒.๓ จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอน ตลอดจนการสำรวจสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๒.๔ จัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ หนังสือที่เหมาะสมกับวัยเด็กที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์พื้นฐานที่สอดคล้องกับรอยเชื่อมต่อในการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๓. ผู้สอนระดับประถมศึกษา

ผู้สอนระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัย และมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย โดยควรดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับผู้สอนและห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเปิดภาคเรียน

๓.๒ จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้อง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ มุมของเล่น มุมเกมการศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๓.๓ จัดกิจกรรมร่วมกันกับเด็กในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

๓.๔ จัดกิจกรรมช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

๓.๕ เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครอง

พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลาน และเพื่อช่วยบุตรหลานของตนเองในการศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ควรดำเนินการดังนี้

๔.๑ ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับ

๔.๒ จัดหาหนังสือ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับวัยเด็ก

๔.๓ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุตรหลาน ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด

๔.๔ จัดเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับบุตรหลาน เช่น เล่นนิทาน อ่านหนังสือร่วมกัน สนทนาพูดคุย ชักถามปัญหาในการเรียน ให้การเสริมแรงและให้กำลังใจ

๔.๕ ร่วมมือกับผู้สอนและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวบุตรหลาน เพื่อช่วยให้บุตรหลานปรับตัวได้ดีขึ้น

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน

การจัดการศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน วางแผน และดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการนิเทศ และระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ในรูปแบบของคณะกรรมการ ที่มาจากบุคคลทุกระดับและทุกอาชีพ การกำกับ ติดตาม และประเมินผลต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

แนวทางในการสร้างการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

โรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ มีแนวทางในการสร้างการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ดังนี้

การวิเคราะห์การเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ด้านทักษะทางภาษา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ	
มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มาตรฐานที่ ๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้ สภาพที่พึงประสงค์ ๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง ๙.๑.๒ เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	๑.การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม ๒.การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ ๓.การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่าง ๆ ๔.การพูดแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ ๕.การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๖.การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ๗.การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่าง ๆ	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ ๓ การฟัง การดูและการพูด มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. ฟังคำแนะนำ คำสั่งง่ายๆ และปฏิบัติตาม ๒. ตอบคำถามและเล่าเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง ๓. พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ๔. พูดสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์ ๕. มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

การวิเคราะห์การเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ด้านทักษะทางภาษา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ	
	๘.การรอจังหวะที่เหมาะสมในการพูด ๙. การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร	
มาตรฐานที่ ๙.๒ อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ สภาพที่พึงประสงค์ ๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วย การชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	๑.การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลาย ประเภท/รูปแบบ ๒.การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ ๓.การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง ๔.การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำและข้อความ ๕.การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตาม บรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง ๖.การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ ๑ การอ่าน มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. อ่านออกเสียงคำคล้องจอง ๒. บอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ๓. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ๔. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน ๕. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน

การวิเคราะห์การเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ด้านทักษะทางภาษา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ	
	๗.การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ ๘.การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำ ๆ กัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง ๙. การเล่นเกมทางภาษา	๗. บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน ๘. มีมารยาทในการอ่าน
๙.๒.๒ เขียนชื่อของตนเองตามแบบเขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง	๑.การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง ๒.การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ ๓.การเขียนคำที่มีความหมายกับเด็ก/คำคุ้นเคย ๔.การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ	สาระที่ ๒ การเขียน มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการอ่านเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด ๒. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ ๓. มีมารยาทในการเขียน สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

การวิเคราะห์การเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ด้านทักษะทางภาษา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ	
		มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และเลขไทย ๒. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ ๓. เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่ายๆ

การวิเคราะห์การเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ด้านทักษะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)	
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ	กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด สภาพที่พึงประสงค์ ๑๐.๑.๑ บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑.การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม ๒.การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน ๓.การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่ายและรูปภาพ ๔.การเล่นกับสื่อต่างๆ ที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย	สาระที่ ๑ จำนวนและพีชคณิต มาตรฐาน ค ๑.๑ ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. บอกจำนวนของสิ่งต่างๆ แสดงสิ่งต่างๆ ตามจำนวนที่กำหนด อ่านและเขียนตัวเลขฮินดูอารบิก ตัวเลขไทย แสดงจำนวนนับไม่เกิน ๑๐๐ และ ๐	สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ มาตรฐาน ว ๑.๑ ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. ระบุชื่อพืชและสัตว์ที่อาศัยอยู่บริเวณต่างๆ จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๒. บอกสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของสัตว์ในบริเวณที่อาศัยอยู่ (หน่วยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง เช่น หน่วยต้นไม้ หน่วยสัตว์โลกน่ารัก หน่วยสิ่งมีชีวิต-สิ่งไม่มีชีวิต)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)	
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ	กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
		มาตรฐาน ค ๒.๑ ๒. เปรียบเทียบจำนวน นับไม่เกิน ๑๐๐ และ ๐ โดยใช้เครื่องหมาย $=$ $\neq$ $>$ $<$ ๓. เรียงลำดับจำนวนนับ ไม่เกิน ๑๐๐ และ ๐ ตั้งแต่ ๓-๕ จำนวน สาระที่ ๒ การวัดและ เรขาคณิต มาตรฐาน ค ๒.๑	มาตรฐาน ว ๑.๒ ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. ระบุชื่อ บรรยายลักษณะ และบอกหน้าที่ ของส่วนต่างๆ ของร่างกายมนุษย์สัตว์และ พืช รวมทั้งบรรยายการทำหน้าที่ร่วมกันของ ส่วนต่างๆ ของ
๑๐.๑.๒ จับคู่และเปรียบเทียบความ แตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบสองลักษณะ ขึ้นไป ๑๐.๑.๓ จำแนกและจับกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ ๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ	๕. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนก สิ่งต่างๆ ตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง ๖. การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้ สมบูรณ์และการแยกชิ้นส่วน		

การวิเคราะห์การเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ด้านทักษะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)	
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ	กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
		ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. วัดและเปรียบเทียบความยาวเป็นเซนติเมตร เป็นเมตร ๒. วัดและเปรียบเทียบน้ำหนักเป็นกิโลกรัม เป็นขีด	ร่างกายมนุษย์ในการทำกิจกรรมต่างๆ จากข้อมูลที่รวบรวมได้ (หน่วยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง เช่น หน่วยร่างกายของฉัน)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)	
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ	กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
ตัวบ่งชี้ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิด เชิงเหตุผล สภาพที่พึงประสงค์ ๑. อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น ในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง ๒. คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วน ร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมี เหตุผล ตัวบ่งชี้ ๑๐.๓ มีความสามารถในการ	๗. การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้าง รูปแบบ ๘. การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ๙. การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวน ของสิ่งต่างๆ ๑๐. การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ ๑๑. การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่ง ต่างๆ	สาระที่ ๒ การวัดและ เรขาคณิต มาตรฐาน ค ๒.๒ ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. จำแนกรูปสามเหลี่ยม รูป สี่เหลี่ยม วงกลม วงรี ทรง สี่เหลี่ยม มุมฉาก ทรงกลม ทรงกระบอก และกรวย	สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ มาตรฐาน ว ๒.๑ ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. อธิบายสมบัติที่สังเกตได้ของวัสดุที่ใช้วัตถุ ซึ่งทำจากวัสดุชนิดเดียวกันหรือหลายชนิด ประกอบกัน โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ๒. ระบุชนิดของวัสดุและจัดกลุ่มวัสดุตาม สมบัติที่สังเกตได้

การวิเคราะห์การเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ด้านทักษะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)	
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ	กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
คิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ สภาพที่พึงประสงค์ ๑. ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น ๒. ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา	๑๒. การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๑๓. การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ ความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ๑๔. การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา ๑๕. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ๑๖. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ		(หน่วยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง เช่น หน่วยบ้านแสนสุข หน่วยของเล่นของใช้ หน่วยวิทยาศาสตร์น่ารู้) มาตรฐาน ว ๒.๓ ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. บรรยายการเกิดเสียงและทิศทางการเคลื่อนที่ของเสียงจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (หน่วยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง เช่น หน่วยวิทยาศาสตร์น่ารู้) สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ มาตรฐาน ว ๓.๑ ตัวชี้วัดชั้น ป.๑

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)	
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ		
		กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
	๑๗. การคาดเดาหรือคาดคะเนสิ่ง อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๑๘. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็น จากข้อมูลอย่างมีเหตุผล ๑๙. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมใน กระบวนการแก้ปัญหา		๑. ระบุดาวที่ปรากฏบนท้องฟ้าในเวลากลางวัน และกลางคืนจากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๒. อธิบายสาเหตุที่มองไม่เห็นดาวส่วนใหญ่ใน เวลากลางวันจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (หน่วย การเรียนรู้ที่เชื่อมโยง เช่น หน่วยกลางวัน กลางคืน) สาระที่ ๔ เทคโนโลยี มาตรฐาน ว ๔.๒ ตัวชี้วัดชั้น ป.๑ ๑. แก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้การลองผิดลองถูก การเปรียบเทียบ ๒. แสดงลำดับขั้นตอนการทำงานหรือการ แก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือ ข้อความ

วิเคราะห์การเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ด้านทักษะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)	
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ	กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
			๕. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย ปฏิบัติตามข้อตกลงในการใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกัน ดูแลรักษาอุปกรณ์เบื้องต้น ใช้งานอย่างเหมาะสม (หน่วยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง เช่น หน่วยเทคโนโลยีก้าวไกล และการจัดกิจกรรมการทดลองตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย)
มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การสืบเสาะความรู้เพื่อค้นหาคำตอบข้อสงสัยต่างๆ	สาระที่ ๓ สถิติ และความน่าจะเป็น มาตรฐาน ค ๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๑	คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ➤ แสดงความกระตือรือร้นสนใจที่จะเรียนรู้

วิเคราะห์การเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ด้านทักษะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)	
มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์	ประสบการณ์สำคัญ	กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สภาพที่พึงประสงค์ ๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ สภาพที่พึงประสงค์ ๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการหลากหลายด้วยตนเอง ๑๒.๒.๒ ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไหร่” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ	๔. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย	๑. ใช้ข้อมูลจากแผนภูมิรูปภาพในการหาคำตอบของโจทย์ปัญหาเมื่อกำหนดรูป ๑ รูป แทน ๑ หน่วย	มีความคิด สร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาตามที่กำหนดให้หรือตามความสนใจ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ➤ ตระหนักถึงประโยชน์ของการใช้ความรู้ และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการดำรงชีวิตศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทำโครงการหรือชิ้นงานที่กำหนดให้หรือตามความสนใจ (การจัดกิจกรรมการทดลองตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยและการทำโครงการ)

การวิเคราะห์การเชื่อมโยงกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษในระดับปฐมวัย
ตามโครงการเรียนฟรี เรียนดีอย่างมีคุณภาพ
กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามตัวชี้วัด ป.๑

กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษในระดับปฐมวัย	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
เรียนรู้คำสั่งที่ใช้ในห้องเรียน ➤ Stand up ➤ Sit down ➤ Listen ➤ Stop	ต ๑.๑ ป.๑ /๑ ปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ที่ฟัง
๑. เรียนรู้ตัวอักษรภาษาอังกฤษ A – Z ผ่านการร้องเพลง การชมการ์ตูนที่เกี่ยวข้องกับ Alphabet ๒. จับคู่ตัวอักษรภาษาอังกฤษที่เหมือนกัน ผ่านการทำใบงาน การเล่นเกมการศึกษา	ต ๑.๑ ป.๑ /๒ ระบุดźwięกและเสียง อ่านออกเสียงและสะกดคำง่ายๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน
เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษตามหน่วยการเรียนรู้ เช่น ➤ หน่วยร่างกายของฉัน ➤ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ Eye, Ear, Mouth, Leg, Foot ฯลฯ ➤ หน่วยผลไม้ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ Fruit, Orange, Grape, Mango, Banana, Apple ฯลฯ ➤ หน่วยบ้านแสนสุข ➤ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ Father, Mother, Sister, Brother, Me ฯลฯ	ต ๑.๑ ป.๑ /๓ เลือกภาพตรงตามความหมายของคำและกลุ่มที่ฟัง

กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษในระดับปฐมวัย	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
➤ หน่วยโรงเรียน คำศัพท์ภาษาอังกฤษได้แก่ Student, Teacher, School, Pencil, Rubber ฯลฯ	
๑. เรียนรู้คำทักทายง่ายๆ ข้อความที่แนะนำตนเอง และการกล่าวลา ➤ Hello ➤ Hi ➤ Good morning ➤ Good Afternoon ➤ Good evening ➤ How are you ➤ I am..... ➤ I am fine. ➤ Goodbye. ฯลฯ ๒. เรียนรู้ข้อความการกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ➤ Thank you. ➤ I am sorry.	ต ๑.๒ ป.๑/๑ พูดได้ตอบด้วยคำสั้นๆ ง่ายๆ ใน การสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง
เรียนรู้คำศัพท์ประโยคที่ใช้ขอ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ตนเอง ได้แก่ ➤ What's your name? ➤ My name is..... ➤ I am.....	ต ๑.๒ ป.๑/๔ พูดขอและให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเองตามแบบที่ฟัง

กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษในระดับปฐมวัย	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษตามหน่วยการเรียนรู้ เช่น ➤ หน่วยสีสีนธรรมชาติ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ Red, Yellow, Green, Orange, Black ฯลฯ	ต ๑.๓ ป.๑/๑ พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและ เรื่องใกล้ตัว
➤ หน่วยคณิตศาสตร์หน่วยคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ ได้แก่ One, Two, Three, Four, Five, Big, Small, Long, Short ฯลฯ	ต ๑.๓ ป.๑/๑ พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและ เรื่องใกล้ตัว
➤ หน่วยของเล่นของใช้ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ Doll, Ball, Bicycle, Kite ฯลฯ	ต ๒.๑ ป.๑/๑ พูดและทำท่าประกอบตาม วัฒนธรรมเจ้าของภาษา
การแสดงบทบาทสมมติการทักทายแบบสากล เช่น การจับมือ การโบกมือ การใช้สีหน้าท่าทางใน การแนะนำตนเอง ฯลฯ	ต ๒.๑ ป.๑/๒ บอกชื่อและคำศัพท์เกี่ยวกับ เทศกาลสำคัญของเจ้าของภาษา
๑. กิจกรรมวันคริสต์มาสและวันขึ้นปีใหม่ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ Merry Christmas, Happy New Year ๒. กิจกรรมวันวาเลนไทน์ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้แก่ Heart, Love	ต ๒.๑ ป.๑/๓ กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง การเล่านิทาน ประกอบท่าทาง วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่

กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษในระดับปฐมวัย	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
๑. การร่วมกิจกรรมวันคริสต์มาสและวันขึ้นปีใหม่ ๒. การร้องเพลงภาษาอังกฤษอย่างง่าย เช่น เพลง Head Shoulders knees and Toes, Twinkle Twinkle little star , Old mcdonald had a farm, Jingle bell ฯลฯ ๓. การชมการ์ตูน สองภาษาที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย ๔. การแสดงบทบาทสมมติตามนิทาน	